

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 396
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznica zł. 4.50

Tygodniowo 1 złoty

Zagranicą 8 złotych

Wychoźni oddzielenie rano
z wyjątkiem poranków
i dni podwójnych

Konto PKO Kraków 400.870

Straszny wybuch prochowni w Witkowicach pod Krakowem Zniszczenie w Krakowie i okolicy Około 400 osób rannych

Okropna katastrofa nawdziła Kraków w pierwszy dzień Zielonych Świąt. Prochownia w Witkowicach, w odległości 5 kilometrów na północ od Krakowa, eksplodowała w niedzielę 5 czerwca o godz. 10 m. 28 przedpołudniem i wyleciała w powietrze, ślejąc zniszczenie w promieniu mniej więcej 7 kilometrów. W Krakowie dał się słyszeć huk, tak przeraźliwy, iż na każdej ulicy, w każdym domu mniemano w pierwszej chwili, że w ten właśnie dom piorun uderzył; z głośnym brzękiem powpadały szczyby w całym mieście, podpadał tynk ze ścian i sufitów. Wstrząs powietrza był tak potężny, że powyrwał wiele drzwi i okien z ramami i powgniatał gdzieś indziej żelazne żaluzje zamkniętych w dzień świąteczny sklepów i powyginał je, jakby to były cienkie blaszki. Kupy stłuczonego szkła okiennego załęgły chodniki. Ludność ogarnęła przerażenie. W kościołach, zapelnionych pobożnymi, powstała panika. Największemu zniszczeniu uległy najbliższe wsł i przedmieścia: Witkowice, Batowice, Bibice, Tenczy, Prądnik Biały i Prądnik Czerwony; chaty chłopskie i zabudowania gospodarcze zburzone, zawalili się szpital barakowy dla dzieci chorych na jaglicę (egipskie zapalenie oczu) w Witkowicach o jakieś sto metrów od obiektu zawierającego niszczące srogi prochownię, zniszczone zakłady sanitarne miejskie dla chorób epidemicznych w Prądniku Białym... Zginął na miejscu żołnierz stojący na wrocie przy prochowni, setki osób pokaleczonych spadającym szkłem i dachówkami, wielu ciężko rannych, niektórym powybijało oczy... Szkoły materialne obliczają na sumę 2 i pół miliona złotych...

W sprawie przyczyn eksplozji toczy się śledztwo. Badanie przyczyn katastrof wybuchowych mieści z reguły najmniej widoków rezultat: wszelkie ślady zatarłe i zniszczone, wszystko, co mogłoby służyć za poszlaki, wyleciało w powietrze i spaliło się. Pozostają domysły i przypuszczenia.

Ale, o ile wysłędzenie winy jest w takim wypadku trudne i niepewne, o tyle możliwe jest ustalenie odpowiedzialności. Straszliwa katastrofa uośnaczała w całej jaskrawości, jak słuszne było żądanie mieszkańców Krakowa, którzy prosili się o przeniesienie prochowni z pobliża miasta w odległe miejsce niezamieszkanego. Groza niebezpieczeństwa, stale wisząca

go nad Krakowem, nie była urojeniem. Albowiem już dwukrotnie nawiedzony był Kraków podobną katastrofą: w r. 1909 wybuchła prochownia w Woli Duchackiej, a w r. 1917 eksplodowała prochownia w Mogile; zniszczenia wywołane temi dwiema katastrofami nie były dostateczną nauką; mimo tych dwóch doświadczeń magazynów wojskowych z materiałami wybuchowymi nie usunęto z pobliża Krakowa i doczekano się trzeciej katastrofy!

Krew w żyłach ścina się na myśl, że po wielkiej wojnie jeszcze można trzymać całe miasto w ustawicznej groźbie tak okropnego niebezpieczeństwa. Wojna w czasie pokoju! Przez wojnę Kraków nie ucierpiał tyle, co przez tę „pokojową” katastrofę. Kiedyż dożyjemy rozbrojenia? Kiedyż narazicie ludzkość przestanie gromadzić zapasy morderczych środków, które, przeznaczone do masowego zabijania ludzi w czasie wojny, zagrażają i w czasie pokoju nieustannie niebezpieczeństwem życiu i zdrowiu ludności? Okropność wybuchów takich, jak w Cytadeli warszawskiej i Witkowicach pod Krakowem, powinna wstrząsnąć sumieniami i uświadomić całą powagę tego stanu rzeczy!

Za szkody, żrzące wybuchem, ma Państwo obowiązek dać odszkodowanie mieszkańcom. Tego odszkodowania domaga się biedziemia, że nie można zadowolnić się jakąś doraźną pomocą, jakąś jałmużną filantropijną tu, gdzie odpowiedzialność jest oczywista, gdzie

przestrogi, jakimi były dwa poprzednie wybuchy amunicji, pozostały daremne. Kraków i okoliczne gminy domagają się słusznie pełnego odszkodowania za doznane zniszczenia. O „vis major” jakiegokolwiek nie ma tu mowy, jedynie zaniedbanie przepisów o ostrożności lub czujności zawniło katastrofę.

Obok odszkodowania za to, co się stało, domagamy się od rządu zapobieżenia nieszczęściom, które niechybnie grożą Krakowowi w przyszłości: domagamy się usunięcia składów materiałów wybuchowych z obrębu, w którym mogą być dla miasta niebezpieczne. Przy sile wybuchowej nowoczesnych środków strzelniczych dalsze pozostawienie prochowni w obrębie rejonu fortecznego byłoby ze strony rządu nieumiejętnym okrucieństwem względem Krakowa.

Wkońcu wysuwamy jeszcze jedno żądanie, które, jakkolwiek mniejsze doniosłości, będzie jednak wypowiedziane z serca tysiącom ludzi, którym wybuch powybijał szczyby: władze, które w dniu katastrofy okazały dużo energii, przytomności umysłu i zabięłości, powinny wyznaczyć ceny maksymalne za szczyby, aby uchronić poszkodowanych przed zwykłym w takich razach wyzyskiem.

Wobec grozy katastrofy, jaka Kraków i jego okolica przeżyły, nikt nie może odmówić słuszności naszym żądaniom. Państwo ma obowiązek wynagrodzić szkodę swoim obywatelom i zapewnić im bezpieczeństwo na przyszłość.

Katastrofa wybuchu

W pierwszy dzień Zielonych Świąt nawdziła Kraków, a przedewszystkiem okoliczne wsł, potężna katastrofa.

WYLECIAŁ W POWIETRZE FORT W WITKOWICACH.

w którym eksplodował proch, a potem w budynku murowanym postawionym na terenie fortecy zapaliły się składy z kwasem pikrynowym.

WYBUCH NASTĄPIŁ O GODZ. 10.28 RANO

Potworny huk — tajemnicze detonacje po nim następujące przerażyły mieszkańców Krakowa. Wstrząsłim się zdawało, że w ich dom piorun strzelił. Przestrach spotęgowało pęknięcie szczyb, dźwięk spadających ich odłamków na chodniki uliczne. Szukano przyczyn przeraźliwego huk, telefonowano na pogotowie straży pożarnej. Straż

również była zdezorientowana, gdyż równocześnie wezwano ją do garbarni „Marko” na Ludwiniów, do fabryki Zieleniewskiego i do restauracji Kuczmierczyka przy ul. Św. Anny. Tam miały miejsce według tych relacji eksplozje. Dopiero strażak z wieży Mariackiej zawiadomił straż ogólną, że nad Prądnikiem unoszą się olbrzymie kłęby dymu, że

prochownia wyleciała w powietrze

Natychmiast straż z naczelnikiem Obidowiczem wyruszyła na miejsce katastrofy. Równocześnie udali się w ślad za strażą ognia karetki pogotowia z lekarzami dr. Szubertem, dr. Siedlickim i innymi. Po przybyciu straż na miejsce katastrofy w Witkowicach zjawił się dowódca 20 pp.

Fort zdemolowany a właściwie śladu z niego niema

Jedną wielką wyrwa, jakby zaorana olbrzymim pługiem przestrzeń. To właśnie były magazyny z prochem. Kazamaty, w których mieścił się proch, oddzielone były od budynku murowanego wysokim i białym murem. W chwili, w której nastąpił wybuch nastąpił w kazamatkach podziemnych z prochem dymnym, a następnie po 15 minutach nastąpił pożar drugiego magazynu. Budynek drugi murowany palił się już na wolnym powietrzu.

Na miejscu zabity został wartownik Stelan Wawro, przyspyłszy go gruz; rannych 3 żołnierzy, w tym komendant warty kapral Nierząd. Ten kapral okazał się bohaterem. Kiedy nastąpiła eksplozja i gdy reszta żołnierzy (pięciu) — byli z żołnierzami z 6 pułku artylerii polowej — wybiegła z wapieni leżącej po drugiej stronie drogi na wolne powietrze, kapral Nierząd chwycił za słuchawkę telefoniczną, chcąc alarmować o wypadku władzę. W tym momencie odłamki blachy okaleczyły mu twarz i uszkodziły ciężko oczy. Mimo to stał dalej na swoim posterunku. Gdy przybyli na miejsce katastrofy pułk. Krusk-Szuster i kapral mu opisał pociski posterunku, kapral wyprostowany był na baczność zarprowadził, że złuszczone były mury i że w miejscu, gdzie znajdował się posterunek Inspekcji Delnego kanału Nierządu złuszczone i przewieziono ciężko rannego do szpitala garnizonu.

Na gruzach fortu kierował akcją sanitarna pułk. Korołowicz, szef ratownicza kompanii. Wólbrowski wraz z szefem sztabu pułk. Bolesławem. Na zgliszczach fortu rozpoczęło również

BADANIA PRZYCYN KATASTROFY.

W akcji tej z ramienia prokuratury cywilnej brał udział prokurator Kałczyński z prok. Michalowskim, sędziowie śledczy z sądu okręgowego karnego, z ramienia wojskowskiego prokurator pułk. Cienciel, pułk. Nuckowski i inni. Byli także obecni na miejscu prezes izby kontroli państwa pułk. Wólbrowski. Na miejsce katastrofy przybyli sąsiedni wiceprez. miasta W. Ostrowski, dr. Schneider i dr. Więduć. Zwiadali oni miejskie zakłady sanitarne i uniwersytecki zakład witkowiński dla chorych dzieci na Jaglicach, oraz budynki nawigacyjne katastrofa. Pośel tow. dr. Bobrowski z radcą miej. tow. Zielferem oraz pośel tow. dr. Marek zwiadali dokładnie dotknięte katastrofą o lokalizację wsi i przedmieścia Krakowa, pocieszał przerażoną i pozbawioną dachu ludność. Przed fortem zatrzymali się posłowie nasi dłuższy czas. Konferencję z przedstawicielami władz państwowych i wojskowych. Także byli obecni w zakładzie witkowińskim i w kontumacji na Pradniku.

ŚLEDZTWO

Władze śledcze ustaliły, że wybuch nastąpił punktualnie o godz. 10:28 rano, poczem nastąpiła druga eksplozja i pożar budynku frontowego. Następnie nastąpił wybuch w całym wybuchu. Przechodząc sierżant Jędrzej, który badał temperaturę w kazamatkach z prochem. Ostatni raz badał on temperaturę w sobotę o godz. 5 popołudniu. Temperatura była normalna, bo termometrem wskazywał 22 st. C. Kazał on zamknąć okna od strony zachodniej na żelazne zasłony, aby nie operowało słońce. Przez noc padał deszcz, aż do chwili wybuchu. Na forcie z jednej strony stał posterunek na wale, z drugiej od strony Witkowie druki. Wzrostła w wale została w czasie wybuchu wyznaczona rozdać w ziemię w powietrze. Nie znaleziono go dotąd, mimo że przez cały dzień wczorajszymi rozkopano ziemię.

Tajemniczne postaci

W nocy z soboty na niedzielę 11, kilkanaście godzin przed wybuchem posterunek policyjny z Górki narodowej spotkał dwa razy dwóch jakichś osób, których legitymowali na drodze do Tań. Gdy poraz trzeci spotkał ich na tej drodze o 5 rano, przyszedł do nich osadek na posterunku w Górki narodowej. Tymczasem w Warszawie. Raz młody, że przybyli z Poznania, drugi raz z Warszawy. Po wybuchu aresztowano dwóch szoferów, także nie mogących się wytłumaczyć, skąd przybyli. Wszystkich czterech aresztowano. Podobno jeden z aresztowanych pisał sobie wósy jakimś płynem i zmienił ich barwę. Fakty te podaje się z obowiązku dziennikarskiego. Śledztwo wykazuje, czy aresztowanie tych czterech osobników ma jakiś przyczynowy związek z wybuchem w Witkowie.

BURZA I POROBY

Należy podkreślić, że obiekt, który uległ katastrofie, był jednym z tak zw. „magazynów centralnych”, mających obsługiwać oficerską i szereg

nie pełnię strzeżenia z nadokładniejszą przestrogą, przepowiadanych technicznie. Dachy magazynów były zlewane wodą, magazyny wietrzne itd. Mimo to niewyłączona jest samoeksplozja. Wobec możliwości rozkładu prochu, spowodowane go upałami ostatnich dni. Niewyłączona jest także bezpośrednie oddziaływanie burzy z piorunami, która cała noc z soboty na niedzielę przelęgła nad Krakowem i podczas której o godz. 3:30 nad ranem uderzyła w pobliżu silny piorun, poczem nastąpił ogień, który wywołany elektrycznością, która spływała po piorunochronach magazynu. Być może, że jeden z nich wobec wielkiej siły elektryczności spowodował uszkodzenie piorunochronowych przewodów.

Jest to jedno z przypuszczeń, nie wykluczając innych przyczyn. Za najbardziej prawdopodobną przyczynę wybuchu uważać można rozkład prochu. Na konferencji w wolewodziwie, która się odbyła w niedzielę popołudniu z udziałem przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Marchlewski, znakomity chemik potwierdził, że w prochu bezdymnym zachodzą pod wpływem temperatury i działania powietrza ciągle procesy chemiczne o niesterownym jeszcze przez naukę przebiegu i niewiadomym wyniku. Te procesy doprowadzają nieraz do rozkładu i w następstwie do wybuchu, co było odnotowane w wielu wypadkach katastrof przybuchu amunicji. W wypadku krakowskim możemy mieć do czynienia z takim rozkładem prochu wskutek niewiadomych procesów chemicznych, co jednak nie wyklucza dochodzenia o przyczyny katastrofy w innych możliwych kierunkach nie wykluczając zamachu.

Główny impet wybuchu

skierował się, jak wnioskować można z wytwry i zwałów ziemi i gruzów na terenie zniszczonych magazynów, w stronę północno-zachodnią, a więc stronę Złotych Dębów, gdzie leży kościół ujeżdż. Główna Narodowa leży na południowy wschód od miejsca wybuchu i tam dwupiętrowy dwór p. Buszyńskiego ma wszystkie zasoby wybite, a wilem ran i lutym oklętnych zastoły wyrwane. Wewnątrz wszystkie pokoje zostały zniszczone, niektóre ściany wewnętrzne runęły, kilka pieców zostało rozzerwanych. Budynki gospodarskie też wsi uciepiali bardzo.

DZIECI WŚRÓD WYBUCHU

Baraki mieszczące szpital dla dzieci chorych na Jaglicach (było ich 409) są zupełnie zniszczone i restaurować się nie dadzą. Drewniane ściany baraków popękaly, drzwi i okna wyrwane i polamane, dach zerwany. Dzieci w momencie wybuchu zabrane były w sal jadalni przy śniadaniu. Na podłodze leżał kosć, pełny chleba oraz książka „Stara Baśń Krasielskiego”. Panika wśród dzieci była straszną. Jak szalone wybiegali na pola i uciekali ku wsi i Krakowowi. Rannych było bardzo wiele.

Część dzieci zdrowych z zakładu w Witkowiecach umieszczono w baraku p. Markowej, część u prof. Rutkowskiego, część w zakładzie braci Albertów. Ranne umieszczono na chirurgii i w szpitali wojskowym. Baraki, w których znajdowało się około 400 dziewczynkich chorych na Jaglicach, zostały prawie zdemolowane. Około 60 dziewczynki uciekło pieszo do Krakowa.

Wielkie szkody odniosły zakłady sanitarne na Pradniku Czerwonym, gdzie dach na pawilonie szkarłatynowym został zrównowany. Dzieci rannych zostało około 80, pozbawionych zakamiecia i dwie służące. Również uciepiali pawilon chorych na gruźlicę, gdzie znajdowało się 60 chorych dzieci, zaś w pawilonie na szkarłatynie 50 dzieci. Chore na szkarłatynę i szkarlatynę przewieziono do szpitala św. Ludwika, zaś chore na gruźlicę do szpitala św. Kazimierza. Szkoda w zakładach sanitarnych wynosi przeszło pół miliona złotych.

NASTĘPSTWA ZNISZCZENIA ZAKŁADÓW SANITARNYCH

Najbardziej dotknięta jest gmina przez to, że zakłady sanitarne mieściły, mieszczące przeszło 120 chorych na gruźlicę i 56 dzieci na szkarłatynie i w szpitalu szkarlatynowym, że musiano delotować chorych. Dzieci na szkarlatynę rozmieszczono po szpitalach i po domach prywatnych, co może stać się rozsądkiem choroby. Pomoc doradza dla odbudowania tych zakładów jest jedna z nagłych potrzeb.

W KRAKOWIE

Wrażenie wielkości katastrofy było w mieście olbrzymie. Pierwszą reakcją była panika tam, gdzie znacząco leżała ludźmi zgromadzona była w jednym miejscu. W kościołach rozgrywały się tragiczne sceny. Ludność zebrana na nabożeństwach myślała, że piorun uderzył. W popłochu zaczęło uciekać. Kobiety mdlały, księża uspokajali od ol-

pułk. Krusk-Szuster z oficerami Czarkowskim i Folda, dalej dwa auta sanitarne i jedno ciężarówkę 2 pułku lotniczego z kpt. Romanowicz i Pokornym, dowódcą OK gen. Wólbrowski z szefem sztabu pułk. Bolesławem, komendant miasta pułk. Kostrowski, komendant żandarmerii pułk. Wenner, oraz szef sanitarny DOK, pułk. dr. B. Korołowicz z lekarzami całego garnizonu krakowskiego, oraz z pułk. dr. Kryskowskim.

NA DRODZE DO WITKOWIC

Tymczasem ludność Krakowa, zorientowawszy się w sytuacji, poczęła płynąć pieszko i pojazdami oraz samochodami w stronę Pradnika. Na boryzanie od strony Witkowiec pojawił się ogień. Przerażenie wzrosło, zwłaszcza, że wśród kłębów dymu unosiły się coraz większe plomienie ognia. To palił się budynek wypożyczeń postawiony na froncie fortu.

Wólbrowski zdrażających na miejsce katastrofy był także i nasz sprawozdawca.

RELACJE NASZEGO SPRAWOZDAWCY

Pisze on o wrażeniach swoich: Jąde dorożka, mijała mnie auta, płynęła fala ludzi. Jestem już na Pradniku, nieśkoło budynek kontumacji miejscowej. Po drodze spotykamy wólbroskie, wiozące rannych, już obandażowanych; biegnie jakaś cała pokrwawiona kobieta, niosąc krewią broczące dziecko. Jakis mężczyzna zatrzymuje taksówkę, zabiera kobiecie do karetki i wiezie ją do szpitala. Tam znów przez pola biegnie kilkoro dzieci i głośno płacze. Właśnie nadjeżdża karetka pogotowia, staje, zabiera przerażone dzieciaki i uwozi do miasta. Dzieci były pokaleczone na twarzach. Jak się przedziwiałem, był to pierwszy raz, kiedy przybyli na miejsce katastrofy. W Witkowiecach, który najwcześniej uciepiał od katastrofy, Nagle pedzi auto, a z niego wygląda jeden z kolegów dziennikarzy, wołając:

„UCIEKAĆ! SYGNALIZUJĄ NOWY WYBUCH!”

Momentalnie publiczność zawraca, łosamo robią dorożki i auta. Wszystko w popłochu i w zamieszaniu pedzi w stronę Krakowa. W drodze spotykamy prof. dr. Korołowicz, „Profesorze, słyszy się głosy wybuchu”. Profesor nie słucha, tylko słyszy głosy słowa: „Tam 400 dzieci, muszą być do nich”. (Prof. dr. Godlewski jest dyrektorem Zakładu traumatycznych z ramienia Uniwersytetu Jagiellońskiego). Staniemyśmy przy rogatkach prawniczkich koku mostu kolejowego.

W tej chwili nadjeżdża od Krakowa wojewoda Darowski ze starostą krakowskim, Zbrowskim, komendant okr. pol. insp. Piłch, komendant pol. ratowniczy znowa szyny na noc, opatrki. Za chwilę detonacja wybuchu, ale słaba. Fala ludzka rusza ponownie do Witkowiec. Wojewoda kaze rekrutować dorożki i samochody i odsyła wszystko na miejsce katastrofy po rannych lub z bandażami. Nagle nadjeżdża przystrojone w zielony auto osobowe, a w niem dwóch wesolych panów i pani. Zatrzymują ich z odwiedzeniem, że samoloty z rekrutowaniem. Panowie oburzeni wykrzykują, że oni nie pozwolą na rekrutowanie. Później pierwsza fala na rozkaz wojskowskiego zostało wypożyczone z auta, naładowane na nie opatrki dla rannych oraz szyny chirurgiczne i wysłano auto do Witkowiec. Postępek rozbawienie towarzyszywa z auta wywołał olbrzymie oburzenie wśród zebranych, potęgujące się więcej, gdy nadjechał ulan z meldunkiem, że brakuje bandażu dla setek rannych. Musiano odpowiedzieć „trójkę” do miasta, bo groził jej samosąd publiczności.

Ruszyliśmy w stronę Witkowiec

RANNYCH CORAZ WIECEJ

przejechała dorożkami i karetkami pogotowia. W Pradniku Białym w pobliżu zniszczonych zupełnie baraków miejskich zakładów sanitarnych gromada rannych oczekuje pomocy. Lekarze opatrą ich przy katastrofie. Na drodze i pooprze pola ustawiono konno żołnierzy z karabinami w rękach. Stoi w trawiercie, nie przepuszczając publiczności. Jąde do miasta, ale nie kładą się do łóżek, tylko wozą rannych lekarzem dr. Owsińskim. Dachy domów porwane, okna wyrwane z framugami, na ziemi odłamki szkła i kawałki dachówek. Okrzykami od podłupa

WITKOWICE

Przed zrównaniem chatami silnie skonwoynowane oddziały wojska pilnują dobytku nieszczęśliwej ludności. W dali wznosi się to opada plomien w forcie. Dobijamy do fortu. Zgliszczka, ogień, a wśród plomieni straż pożarna krakowska zalcwa ogień, straż wojskowa pomaga jej, a wśród nich pokryty popiołem i błotem dzieły naczelnik Obidowicz. Podchodzę do nogu. Nowy wybuch, leci w powietrze słup dymu szary — opada. Jakaś słaba eksplozja — ostatnia.

tarzy ludność. Na ulicach, gdy szłyby z okien szły się na chodniki, przechodnie uciekali do bram domów. Kilkaście osób nawiedziło. Również i w domach rozgrywały się tragiczne sceny. Wszyscy myśleli, że trzęsienie ziemi nawiedziło Kraków, blak, niorum uderzył w bliskość. Uległo zniszczeniu kilka budynków prywatnych w mieście i na przedmieściach. Okna, dachy, dźwigi, stropy poniszczone tak, że znaczących trzeba funduszy, by dach nad głową i bezpieczeństwo dla Krakowa zapewnić.

W kościele Mariackim jedna szymba została wybita. W bibliotece Jagiellońskiej pod powierza wywarł wirażowa olma z framugami. Również uderzyła budynek Muzeum przemysłowego i muzeum Czerwotych, cały szereg wystaw sklepowych i kawiarni pozbawionych zostało szty wystawowych, zaś w składzie mebli Rarja przy ul. Wiśniej pod powierza wykreślił zasunięte żelazne żaluzje.

W DOMU ZKK przy ul. Warszawskiej wybitych zostało kilkadziesiąt szymb oraz spadły trzci stników z sufitów, jak również uderzyła duża dach spóździła Związku pracowników kolejowych przy pl. Matejki 8.

SPRAWDZANIE SZKÓD

Zaraz po katastrofie władze na polecenie wojewody Darowskiego skierowały szpady, jakie wynikły z powodu wybuchu prochowni.

Stag straz ustalono urzędowo w sposób następujący: Zabity jest jeden żołnierz wartownik, ciężko ranny kapral, komendant wartki, około 30 osób jest ciężko rannych, wśród nich połowa z Pradnika, rannych żelz naliczono do 356 osób. Ponadto jedna dziewczyna pasca bydło niedaleko miejsca wybuchu nie została odnaleziona. Można ją poszukać, że zginęła, albo że strachu uciekła, nadto mówią o śmierci jednego dziecka.

Straty materialne w Witkowicach i wsiach przyległych zostały zaraz przez specjalną komisję z dyrektora robot publicznych, złożoną z 4 inżynierów, która objechała Witkowiec, Zielonki, Pradnik Czerwony z Olsza, Pradnik Bialy i Górkę Naro-

dowa i stwierdziła rozmiary szkód, w przeliczeniu oszacowane. Stwierdzono, że w Zielonkach z 230 zabudowań odniosło uszkodzenie przeważnie leżące około połowa, w Górkę Narodową z 85 zabudowań zostało uszkodzonych 62, w tem 23 cieśli, w Witkowicach z 83 zabudowań uszkodzonych 56, w Pradniku Białym z Olszą na 117 zabudowań uszkodzonych jest 76. Najbardziej uszkodzone zostały Witkowiec w części, gdzie znajdowały się zakłady uniwersytetu Jagiellońskiego dzieci chorych na trachome. Tutaj z 27 zabudowań zostało zniszczonych 25 tak, że szkód oceniano na 500.000 złotych. Ogólna szkoda w wymienionych gminach łącznie z zakładem witkowskim oszacowana została na

1.272.000 ZŁOTYCH,

włączając już te to szkody, spowodowane we dworze i budynkach gospodarskich w Górkę Narodową. W oszacowanie szkód nie zostało włączone uszkodzenie kościoła w Zielonce, gdzie zostały zniszczone stare witraże z XV wieku.

Równocześnie z komisją dokonał oglądu gmin wymienionych wojewoda Darowski, który udał się tam z miejsca katastrofy, gdy wybuchy się już zakończyły. Rezultatem tego oglądu było wdrożenie natychmiastowej akcji ratunkowej, której początkiem było wysłanie 7 aut ciężarowych dla przewiezienia dzieci i ich rzeczy z baraków do kliniki, a dalszym ciągiem rozdanie pewnych kwot celnej poszkodowanym, u których szkody zostały stwierdzone, do wysokości połowy oszacowania szkód.

Wojewoda Darowski, porozumiewając się z Warszawą, uzyskał kalkwitia i najdalej idącą pomoc rządu.

RADA MINISTRÓW NA NADZWYŻAJNEM POSIEDZENIU, OBYTYM W NIEDZIELĘ O GODZINIE 7 WIECZOREM, UCHWAŁIŁA WYASNGOWANIE 500.000 ZŁOTYCH NA NATYCH MIASTOWA POMOC DLA DOTKNIĘTYCH WYBUHEM.

P wicepremier zapewnił mieszkańców dotkniętych katastrofą, że władze pospieszą im z wydaniem pomocy i wynagrodzą szkody. Po zjednatym całym temtem w Witkowicach wicepremier udał się na Pradnik Bialy do miejskich zakładów sanitarnych, dotkniętych częściowo wybuchem. Po zbadaniu stanu szkód w zakładach sanitarnych wicepremier odebrał wraz z reprezentantami władz do miasta i zatrzymał się przed gmachem biblioteki Jagiellońskiej, gdzie uszkodzonych zostało kilka okien. Następnie przeszedł wicepremier pieszo ulicami średniociała do Ryнку i udał się do kościoła Mariackiego, zamieknął on całość i odwiedził w tej chwili wicepremier przekonał się naocznie, że kościół Mariacki uległ szczególnie skutków wybuchu. Po za jedną wybitą szymb nad bocznym wejściem kościoła Mariacki nie ponosił żadnej szkody. Wicepremier, korzystając ze sposobności, zbadał obecny stan robót restauracyjnych kościoła Mariackiego, przy czym zapewnił infułata ks. Kulnowskiego, że rząd udzieli pomocy finansowej na roboty konserwacyjne. Z kościoła Mariackiego odejść wicepremier udał się do województwa, a o godzinie 2:15 nastąpił odjazd do Warszawy.

licy Krakowa, wynagrodzenia szybkiego wszelkich szkód dla ludności miasta i ustanowienia cennika na szymb przez organa województwa. W przedmiejście miasta odwołał się do wicepremiera Jarla zaraz po przyjeździe jego do Krakowa w sprawie wyrzadzonych szkód w miejskich zakładach sanitarnych, które wyniosło 80.000 zł, aby te szkody pokryły państwo. Wicepremier przyrzekł poprzeć i załatwić żądania miasta, a nado oświadczył, że szkody wyrzadzone po wsiach i na przedmieściach będą pokryte przez rząd. Co do pokrycia szkód wyrzadzonych w mieście przedstawił to na Radzie ministrów do spróby.

Podroznie Rady miasta Krakowa odbędzie się w tej sprawie we czwartek 9 bm.

KS. METROPOLITA W WITKOWICACH

Bezpóźnodno po wybuchu wyjechał na miejsce wypadku ks. metropolita Szeplia i wraz z kaplicy spitalną św. Sakramenta, która przewiozł do kościoła w Pradniku, poczem odwiedził Witkowiec.

KORESPONDENCJA WARSZAWSKY W KRAKOWIE

W niedziele popołudniu przyjeleli specjalnym aeroplanem do Krakowa z Warszawy, naczelny dyr. PATa Górecki oraz kilku współpracowników, pism warszawskich.

Lista rannych

OPATRZONYCH NA POGOTOWIU RATUNKOWEM

Lekarze pogotowia opatrzyli następujących rannych: Jan Mazur, Florjański 28, uczępli, Wawrzyszczak Stan., Ryba Józef, kupiec, Dzielowska 9 (rana ciele), Rolnikci Leopold, Młodowska 38, kupiec (rana ciele na głowie) Majcner Anna, Bosacki 14, służący (rana ciele na ramieniu), Jan Stralski Marcin, Pradnik Bialy (rana ciele na stopie), Gelh Hel, Łobzowska 40 (szkło w lewej lewej) Drodzowski Bronisław, rolnik (ranny od szkła), Egner Walerja, Mizioł Franciszek, Konarskiego 26 (rana ciele na skroni), Stan. Szyncler, akademik (rana ciele na kości czołowej i pod prawym okiem), Tekla Szyncler, zona magazyniera (rana ciele na skroni lewej), Szczepan Paluch, Pradnik, formal (ranny w głowie), Anna Kowalska, Franciszka Holmann i Józef (ranny w głowie), Adam Polak, Skłodowa 26, mechanik (rana ciele na czole), Maria Pekala, Skłodowa 26, Anna Niedzielska, Dzielowska 9, uczennica (rana ciele na twarzy), Dymczykówna, uczennica (ranna w twarz i w lewą reke), Piotr Poleszany, Jaworska Józefa (ranna w reke), Jan Żylasa, Zofia Szredziszewska, uczennica, Łukahówna, uczennica (ranna w prawy polcelek), Dukut Piotr, Olsza, kolejarz (rana w twarz i czoło), Zofia Rykowna, Janina Wisłocka, Witkowiec (rana w skroni lewą i pierś), Julia Blalik, rolniczka, Sabina Hetasik, Witkowiec, uczennica, Stefania Blalik, zona rolnika (ranna w twarz i nos), Stepan Hofman, uczeń, Pradnik B., Helena Szyslańska, uczeń (palec lewej reki), Jędrzej Bruzda, Wili, szewc (ranny w głowie), Franc. Bystron, Witi, Jan Walega, Wit, stróż (piersi i lewą reka), Wojarski St., uczeń, Andrzej Maj, Pradnik B., ogrodnik (ranny w głowie), Konarski Józef, Lubomirskiego 3, Korarska Krystyna, Lubomirskiego 3, Franc. Łobon, Haubenstock Ferdynand i Anna Streisenberg, uczeń, Łobon Bronisław (rana w głowie), Ponadto około 60 rannych.

WSPÓŁCZUCIE RZADU FRANCUSKIEGO

Warszawa, 6 czerwca (PAT). Ambasador francuski Laroche zwrócił się do ministra spraw zagranicznych Zaleskiego z pismem, w którym w imieniu rządu francuskiego wyraża współczucie z powodu katastrofy wybuchu w Krakowie.

TELEGRAMY

Nowy rząd w Rumunii

Bukareszt, 6 czerwca (PAT). Skład nowego gabinetu jest następujący: Stribel, prezydent, teka ministerstwa spraw wewnętrznych oraz tymczasowe kierownictwo skarbu i spraw zagranicznych, Argentino ministerstwo dóbr państwowych i tymczasowe kierownictwo ministerstwa przemysłu, Stelian Popescu, sprawiedliwość, Lupinka oswały publicznej i tymczasowe kierownictwo ministerstwa zdrowia publicznego, Lapedatu ród wyznań religijnych i tymczasowe kierownictwo ministerstwa pracy, generał Angler, ministerstwo wojny, Dumitriu ministerstwo komunikacji i tymczasowe kierownictwo robót publicznych, Capitanu podsekretariat stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych, Nowe ministerwie objeli urzędowa nie, Parlament zostanie rozwiązany, a nowe wybory odbędą się w terminie 30-dniowym.

Wicepremier Bartel w Krakowie

W poniedziałek rano o godzinie 5:30 przyjechał do Krakowa wicepremier Bartel w celu zbadania na miejscu skutków katastrofy i dowodu oczekiwali wicepremiera, reprezentantów władz wojewody Darowskiego, gen. Wróblewskiego, szefu sztabu płk. Bolesławowicz, starosta Złowisk, wiceprezydent miasta dr. Wielguseni, prof. Marchlewski, dyr. Dudekiewicz, marszałkiem Skrzypski oraz kompania honorowa z orkiestrą 20 p. p. Wicepremier odebrał raport, poczem ród się bezpośrednio z reprezentantami władz na miejsce katastrofy do Witkowiec. Wicepremier jlszo wraz z całym otoczeniem rozpoczął oglądanie całego terenu dotkniętego wybuchem, co trwało około 3 godziny. Na miejscu, gdzie stał przedtem magazyn amunicji, wybuch spowodował olbrzymią wyrwę zasypaną gruzami i odłamkami. Po szczegółowym oglądnięciu terenu, na którym znajdowała się prochownia, wicepremier zwiędził zniszczony zupełnie sierociniec w Witkowicach, następnie udał się do dworu p. Buszczyńskiego, który został silnie uszkodzony, poczem zwiędził poszczególne zabudowania wsielkości. Wszystkie śladnie domy są bardzo nadwężone, mury pokłane, dachy pożywane.

Konferencja w przedmiejście miasta

W niedziele wieczorem odbyła się w przedmiejście miasta konferencja w sprawie szkód w mieście. W konferencji wzięli udział wszyscy wiceprezydenci, z ramienia województwa płk. Brzozowski, im. województwa dyr. robot publicznych, Dudek, starosta Bandrowski oraz kilku urzędników województwa. W dyskusji nad katastrofą, która już trzeci raz nawiedziła Kraków z powodu wybuchów amunicji wojewskiej, przechowywanej w obiektach wojewskich opodal miasta, stwierdzono, że obecny wybuch należał w skutkach do najstraszniejszych ze wszystkich dotychczasowych, bo pociągnął za sobą życie kilku osób, rannych przeszło 360 i szkody materialne w mieście i w powiecie w wysokości 3 miliony złotych.

Stwierdzono dalej, że uległy zniszczeniu liczne budynki prywatne w mieście. Zarząd miasta, świadom swej odpowiedzialności i obowiązków, wszelkie środki zabezpieczające czystość chorych i bezpieczeństwo zdrowych przewidując, postanowił natychmiast przystąpić do odbudowy m. zakładów sanitarnych, zrehabilitować wszystkie szkody w mieście, doradzić pomoc w żywności dla potrzebujących, postanawiając bezwzględnie sta-

rać się o przyjęcie z pomocą w formie zasiłków pien, którzy z własnych funduszy nie mogą odbudować zniszczonych obiektów.

Po dłuższej dyskusji postanowiono utworzyć: 1) komisję, która miała stwierdzić stan i rodzaj szkód; 2) odebrać się do województwa o doradzą pomoc w kwocie 80 tys. zł. na odbudowę zakładów sanitarnych i na wypłatę zasiłków; 3) przesłanie listów do in nego, odpowiednio oddadło do województwa kwoa miensia (np. do puszki Niepolimekiej); 4) zwrócić się do gl. zarządu „Czerwonego Krzyża” o zapomogi dla rannych.

Akcja PPS

Wczoraj w południe w przedmiejście miasta zawiła się delegacja klubu radzieckiego PPS, złożona z sen. tow. Englisha, r. m. tow. dr. Rosenzweiga i r. m. tow. Kluzki. Delegację przyjęli wicepr. Sar, Ostrowski, dr. Schneider i dr. Wielgus. Delegacja żądała zwolnienia nadzwyczajnego posiedzenia Rady m. Krakowa dla protestu przeciw dalszemu pozostawieniu obiektów prochowni w oko-

Drugi lot przez Atlantyk

Lindbergh rychło znalazł naśladowcę, co więcej — konkurenta. Jego 33-godzinny lot z Ameryki do Paryża wydaje się sferom sportowym zbyt długi i krótki. Tensam gszelczar, który finansował lot Lindbergha, niejaki Lewin (zapewne nie tłumaczony Amerykanin) urządził więc drugi lot, którego wykonanie powierzył Chamberlinowi. Ten w lotnictwie praktykował podczas wojny w armii amerykańskiej, po wojnie kupił sobie samolot i jeździł nim po jarmarkach, pokazując za pieniądze sztuczki lotnicze. Lewin okazał się jednak, nietykło pomyslowym finansistą, ale i odważnym człowiekiem. W ostatniej chwili, gdy Chamberlin już puścił motor swej maszyny w ruch, Lewin wycofał się do samolotu i poleciał też do Europy.

W sobotę o 6 min. 5 rano (godzina 12 w południe czasu środkowo-europejskiego) Chamberlin wzniósł się w obłoki. Stało się to dopiero po drugim starcie, gdyż pierwszy nie udał się. Przed odlotem Chamberlin oświadczył, że ma zamiar lądować dopiero w Berlinie. W sobotę o 8⁴⁰ przeleciał nad Cap Cod, na dalekiej w morze wysunięty cypel ładu Stanów Zjednoczonych. Stał spoczął się już na otwarte morze. Przez sobotę i niedzielę przychodziły z jego lotu następujące wiadomości.

Sobota: 130 lot ponad Halifax na Nowej Fundlandii. Wynika stąd, że Chamberlin wzięł lot, bliżej na południe niż Lindbergh, z czego wnioskują, że może ma zamiar polecieć do Rzymu zamiast do Berlina.

Tymczasem w Berlinie na wiadomość o możliwości przybycia śmiałego lotnika zaczęto robić

ogromne przygotowania na jego przyjęcie. Mimo, że depesze oficjalnie stwierdzały kategorycznie, że Chamberlin przed wylądowaniem swoim nie określił, gdzie zakocha swój lot i że liczy się z tem, że lot z pewnością go bądź do Rzymu, bądź do Berlina, to jednak cała prasa berlińska była przekonana, że Chamberlin wylądując w Berlinie i przybycia jego spodziewała się w nocy z niedzieli na poniedziałek.

Ostatecznie Chamberlin do Berlina wprost nie doleciał, gdyż wskutek braku benzyny zmuszony był wylądować w poniedziałek o godzinie 8 rano w miejscowości Helfta pod Eshelen w prowincji sakskiej. O godzinie 7 rano wiadomość o tem przyszymsła ludności niemieckiej do Berlina, skąd natychmiast wysłano samolot z benzyną. Po nadejściu tego samolotu i zabraniu nowego zapasu benzyny Chamberlin wyruszył w dalszą drogę. Przybycia do Berlina spodziewano się w poniedziałek między godziną 11 a 12 w południe. Ogółem lot Chamberlina bez przerwy trwał 42 godziny, a więc o 9 godzin dłużej niż lot Lindbergha, podobnie więc jego rekord.

DRUGIE LĄDOWANIE

Berlin, 6 czerwca (PAT). Dziś o godz. 12.40 o 11 km na wschód od Gotha na lotniskach koło wioski Klinge lotnik Chamberlin i jego towarzyszy Lewin zmuszeni zostali do lądowania. Powodem lądowania było złamanie śmigła. Samolot osiadł głęboko w błocie. Jeszcze wpatliwa, czy Chamberlin będzie mógł wystartować raz jeszcze celem odlotu do Berlina.

KRONIKA

Kraków, 7 czerwca.

PO ZIFLOWYCH ŚWIĘTACH. Tegoroczne Zielone Świąta przeszły w Krakowie pod strasznym wrażeniem wybuchu prochowni w Witkowicach. Deszcz nadszedł w obłokach, drugim dniu pod wiatr wyposydzili się nieco. Ludność naszego miasta wędrowała tłumnie do Witkowic celem stwierdzenia nacznie rozmiarów katastrofy. Bielany zawiadły. Przekupnie i właściciele austawek, oraz karuzel stracili, gdyż deszcze u-niemowiliw kadruka na tradycyjną majówkę białeńską. W Krakowie bawilo przez oba święta szereg wycieczek.

CZŁONKOWIE IV KONGRESU MIĘDZYNARODOWEGO MEDYCYNY WOJSKOWEJ W KRAKOWIE. Wczoraj o godz. 8 rano przybyli do Krakowa uczestnicy IV Kongresu Międzynarodowego medycyny i farmacji wojskowej w ilości przeszło 150 wojskowych z żonami. Na dworcu powitali kongresistów szef sanitarny DOK, Kraków plk. dr. Korowicz, poczem goście przeszli do pokoju recepcyjnego, gdzie przemówił do nich imieniem miasta wiceprez. dr. Schneider, witając przedstawicieli 36 państw serdecznymi słowami. Odpowiedział general francuski, zaznaczając, że z upragnieniem do Krakowa przybyli, celem zwiedzenia tego starożytnego zrodu. O godz. 6 goście byli na kopcu Kościuszki, gdzie francuski generał-lekarsz wygłosił przemówienie.

Goście zabawia w Krakowie dwa dni i zwiedzają zabytki naszego miasta, saliny w Wieliczce, a wczoraj w dniu dzisiejszym przyjeżdżają do Krakowa przyjeżdżając rautem w salach Starego Teatru.

KARAMBOL AUTA Z BRYCZKA. Najechał na rynek gł. obok ulicy Św. Anny szofer auta osobowego Nr. 4930 na bryczkę Antoniego Kelmara, dzierżawcę dworu w Pławowach. Bryczka została uszkodzona. Szofer wywołał okrzyk 100 zł.

PRZEJAZDZKA PRZEZ AUTA. Najechał szofer auta osobowego Nr. 5482 Stanisław Kawa, na przełącznicę ul. Grodzką Helenę Sowe, lat 25, służącą, skutkiem czego ta doznała uszkodzeń cieleśnych tak, że zaważwane pogotowie ratunkowe odwoziło ją do szpitala.

BOJKA NA NOŻE. Pogotowie ratunkowe opatrzyło Antoniego Wójcika, zam. przy ul. Zwierzynieckiej, który w czasie bójki z Czernym Henrykiem został przez tegoż zraniony nożem w kość czołową nad lewym okiem. Wójcika po zaopatrzeniu w szpitalu wrócił do domu.

PORACHUNKI OSOBISTE. W czasie bójki na ul. obywatelskich porachunków porądzili się nożami Stanisław Łoska, lat 27, i Wojciech Kawa, lat 27. Łoskę zabralo pogotowie ratunkowe do szpitala,

Kawę zaś po zaopatrzeniu pozostawiono opiece domowej.

NAPAD NA UL. KS. JÓZEFA. Jan Wiececzar, lat 58, krawiec, zgłosił w policję, że gdy przechodził ze swym synem ul. Ks. Józefa, poranni ich dwaj nieznani osobnicy nożem. Pogotowie ratunkowe odwoziło ich do szpitala.

PODRZUTEK. Dnia 9 m. znalazł patrol policyjny posterunkowy na ul. Pradzińskiej za mostem kol. niemieckim płk moskiew, około 7 dni licażo — porażony. Drobno odwieziono do szpitala.

CHCĄ ZAMORDOWANIA ŻONY PRZEZ MEŁA. W czasie poszukiwania za dalszymi częściami ciała zamordowanej Żofii Paluchowej, wydobyto z rzeczki Dłubni prawe przedzudzie i oba uda ze stopami, jak również prawe przedramię. Części te odesłano do Zakładu medycyny sądowej.

KRADZIEŻ RYB. Landau Mozes, zam. przy placu Zgody 2 donosił do policji, że skradziono mu ze skrzyni na Wiśle około 20 kg. ryb wartości 130 zł.

SPORT

WOJSKOWE ZAWODY SPORTOWE. W dniu 5 m. odbyły się zawody piłki nożnej między drużyną KS Łobzówianka i KS Poznań z wynikiem 3:2 na korzyść Pogoni. Sedziował kpt. Michalik z 20 pp.

Z Polski

KATASTROFA NA NOWEJ LINII KOLEJOWEJ. W sobotę wieczór na niedawno otwartą linię kolejową Podczamcze-Kalety na stacji Kujele Pańskie (dyrekcja poznańska) pociąg towarowy złożony z 40 wagonów waga wykołoseł się. Powodem katastrofy było podwydnie toru przez ulewę. Prawie cały pociąg razem z parowozem został przewrócony i pozbawiony łądz z obłaski zostało zabitych. Z powodu zniszczenia toru pociąg osobowy donosił znacznych opóźnień; utrzymywano ruch przez przesiadanie, część zaś pociągów skieroowano na inne linie. Spowodowało to wielkie utrudnienia w ruchu wycieczkowym, który z powodu słońca był bardzo wolny. Zarząd kolei przystąpił natychmiast do naprawy toru.

SAMOBÓJSTWO KSIEZDZA KOPACZA. Przed dwoma laty głośno było morderstwo, dokonane przez ks. Kopacza w klasztorze Karmelitów we Lwowie na osobie ks. Ideca. Przyczynę tego morderstwa — była kobieta, z którą jakiś księża utrzymywał stosunki. Kobieta ta odwiedziła wymienionych w klasztorze. Gdy zwróciła ona swoje sympatie wyłącznie w stronę ks. Ideca, ks. Kopacz w nocy siłkiem zamordował swego rywala z zadróżki. Morderstwo to wywołało olbrzymi skandal, kompromitując kler, który ogłosił ks. Kopacza za zmyślnego choroego i miast do więzienia oddano do zakładu dla obłąkanych w Kularkowie, gdzie przebywał przez blisko 2 lata. W sobotę rano ks. Kopaczowi udało się uciec z zakładu i rzucił się pod koła przejeżdżającego pociągu, po-

nosząc śmierć na miejscu. Samobójstwo popełnił on z rozmysłu, gdyż pozostawił świeżo napisany testament nieznanej bliżej treści.

ZOLNIERZ ZASTRZELIŁ ZOLNIERZA. Koszary 5 p. strzelców podhalaskich w Przemyślu były onegdy widownią krwawej tragedii, która zakończyła się śmiercią jednego z żołnierzy. Sprawa przedstawiała się następująco: Jeden z podoficerów nakazał kilku żołnierzom zczyść stare rewołwery. Jednemu z nich Michałowi Paszczukowi liczącemu 22 lat, pochodzącemu z pod Rzeszowa, polecił zająć się czyszczeniem okien. Paszczuk, zwiękając z wykonaniem rozkazu, usiadł na łóżku i począł przypatrywać się pracującym koło czyszczenia broni kolegom. Nagle rozległ się strzał. W jednym z czyszczących rewołwerów dwiła kula, która przy nieostrożnym podciągnięciu kurka, wypaliła, gzdając z czoła Paszczuka i powodując u niego natychmiastową śmierć. Mimo-wolnego zabójce aresztowano.

Z ZAKOPIANEM. Jednomyslna uchwała Rady przybycznej komisarsza rządu w Zakopanem z 25 listopada dn. 3 m. nazwa główną drogę wjazdową do miejscy, gdzie stanął ma mauzoleum Jana Tysiącznika. Rada przybyczna uchwaliła dalej jednomyslnie nadać honorowe obywatelstwo Zakopanemu Kuzmierowi Telmaierowi, Władysławowi Orkanowi i Janowi Gwałbertowi Pawlikowskiemu.

Zwłazki i zgeromadenia

KONFERENCJA OKRĘGOWA PPS KRAKÓW. MIASTO odbędzie się we czwartek 9 czerwca o godzinie 7 wieczorem w sali Domu Robotniczego, ul. Dunajewskiego 5, II piętro.

KONFERENCJA ZARZĄDÓW GRUP ZAWODOWYCH odbędzie się wspólnie z konferencją okręgową PPS we czwartek 9 czerwca o godzinie 7 wieczorem w sali Domu Robotniczego ul. Dupa-jewskiego 5.

ZWIĄZEK NIEZALEŻNYE MŁODZIEŻY SO-CJAŁISTYCZNEJ przystąpiło do zainicjowania kwarta dla wycieczki akademików-socjalistów łwowskich na noc z dnia 8 na 9 m. (16 metyczny i 12 kobiet). Zgłoszenia we wtorek i środę do tego. Ciółkosa w redakcji „Naprzód”.

REPERTARIUM

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO:

Wtorek: „Rewolucja w Pąto Banos”.

KINOTEATRY

Bagaleja: „Ta, która odmówi nie może” (Lee Parry).

Nowość: „Diablica” (Rudolf Valentino).

Promień: „Hultajska trójka”.

Reduta: Tajemnica Kiego, dramat w 8 aktach, oraz komedia w 2 aktach.

Sztuka: „Wyprawa myśliwska do Afiry”.

Ulecha: „Niewinne grzesznie”.

Wanda: „Nostromo”.

Warszawa: „Samochód 13”.

RADIO

Wtorek 7 czerwca

Kraków (422 m). 17.15—18.40: Transmisja z Warszawy. 18.40—19.00: Przera, ewentualnie komunikaty. — 19.00—19.25: Odczyt p. „O współczesnym teatrze wielkim” — wygłosił L. Wykowski. 19.25—19.55: Odczyt p. t. „O znaczeniu wykładu dydaktycznego w wstępie przedświatki” — wygłosił p. Maria Wurod. 19.55—20.30: Koncert. Orkiestra tambur-mandolinowa uczennic państwowego gimnazjum żeńskiego pod kier. p. Juliana Cielechowskiego. — 20.30—21.00: Północ (460 m). 17.15—18.40: Sztuka, jedenastoletni fenomenalny planeta. W czasie przerwy koncertu komunikat „Messager Polonais” w języku francuskim. 22.00: Komunikat meteorologiczny, sygnał czasu.

Warszawa (1111 m). 12.00: Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Komunikaty PATa, nadprogrom. 15.00: Komunikat gospodarczy, lotniczo-meteorologiczny, nadprogrom. 15.30—16.30: Przera. 16.30—17.00: Odczyt p. t. „Slask” — wygłosił dr. M. Orłowicz. 17.00—17.15: Nadprogrom. Komunikaty. 17.15: Koncert pogodulowy, muzyka lekka. 18.40—19.00: Rozmaitości — wygłosił p. Ludwik Ławinski. 19.15—19.40: Odczyt p. t. „Juliusz Słowacki — zarys życia i rozwoju duchowego” (cz. II) — wygłosił dr. K. Gerski. 19.40—20.05: Odczyt p. t. „Jak powstała literatura polska” — wygłosił p. Tadeusz Stelmasz. 20.05—20.20: Komunikat lotniczy. 20.20—21.30: Przera. 20.30: Koncert wieczorny, kameralny. 22.00: Komunikat lotniczo-meteorologiczny, sygnał czasu, nadprogrom. komunikaty PATa. 22.30—23.00: Transmisja muzyki łanczej z restauracji „Ryd”.